

Priority a opatření

Komunitního plánu sociálních a návazných služeb na území města Karviné na období let 2024-2027.

Pracovní verze

V Karviné 2023

PRIORITY A OPATŘENÍ PRO PLÁNOVACÍ OBDOBÍ LET 2024-2027

Jedním z podkladů k tvorbě nového komunitního plánu byla využita SWOT analýza, která umožnila otevřít prostor ke strukturované diskusi nad klady, zápory, možnostmi a hrozbami uplynulého plánovacího období. Každá pracovní skupina zpracovala vlastní SWOT analýzu, která je součástí tohoto komunitního plánu.

Přesahová témata společná pro všechny pracovní skupiny komunitního plánování

V oblasti přesahových témat jsou uvedeny okruhy, které se prolínají do více cílových skupin, a proto na základě společného konsenzu byly níže uvedené cíle a opatření vyčleněny do samotné části plánu. Na plnění cílů a opatření se budou podílet pracovní skupiny společně, což přispěje k lepší koordinaci při nalézání řešení.

Přehled priorit a opatření obsahující přesahová témata napříč cílovými skupinami

Priorita č. 1	Podpora udržitelnosti a rozvoje sítě sociálních a návazných služeb na území města	
Opatření	1.1	Podpora rozvoje, kvality a efektivity sítě sociálních a návazných služeb na území města v souladu se zjištěnou potřebností a finančními prostředky
Priorita č. 2	Podpora procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb (KPSS)	
Opatření	2.1	Zachování procesu KPSS a funkční struktury KPSS ve městě Karviná
Priorita č. 3	Informovanost o sociálních službách	
Opatření	3.1	Zajištění propagace a nabídky služeb mezi odbornou i širokou veřejností
Priorita č. 4	Podpora dobrovolnictví ve městě	
Opatření	4.1	Podpora dobrovolnických programů
	4.2	Zachování sociálního šatníku a charitativních obchodů, vedoucích k minimalizaci rizik ohrožení chudobou

Popis priorit a opatření

Priorita č. 1	Podpora udržitelnosti a rozvoje sítě sociálních a návazných služeb na území města
Zdůvodnění:	Vizí komunitního plánování je město Karviná se sítí kvalitních a dostupných sociálních a návazných služeb, které přispívají ke zlepšení kvality života občanů města. Prioritou je tedy taková podpora, která směřuje k nastavení sítě sociálních služeb, která bude pružně reagovat na aktuální potřeby občanů na území města a současně bude finančně udržitelná.

Opatření 1.1	Podpora rozvoje, kvality a efektivity sítě sociálních a návazných služeb na území města v souladu se zjištěnou potřebností a finančními prostředky
Popis opatření:	Cílem opatření je udržitelná síť dostupných sociálních a návazných služeb na území města s možností reagovat na aktuální potřeby občanů. Podpora bude prioritně zacílena na sociální služby, zařazené do základní krajské sítě sociálních služeb, u kterých je město Karviná v zadavatelské roli a kterým byla ze strany města vyjádřena potřebnost.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Podpora poskytovatelů sociálních a návazných služeb formou dotací, příspěvku na provoz, či nefinanční podpory apod.
Realizátoři:	Statutární město Karviná
Počet uživatelů:	Dle počtu karvinských uživatelů služeb
Předpokládané finanční náklady:	Cca 8.000.000 Kč ročně (individuální dotace) + 27.300.000 Kč (příspěvek zřizovatele SSK) + 1.800.000 Kč (nefinanční podpora)
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná

Priorita č. 2	Podpora procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb
Zdůvodnění:	<p>Proces komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) vyplývá z ustanovení § 94 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Realizace procesu komunitního plánování je jedním z nástrojů naplnění § 35, odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, který uvádí, že „obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů“.</p> <p>Prostřednictvím komunitního plánování je zajišťována územní dostupnost sociálních služeb, jeho prostřednictvím hledáme odpověď na otázku: "Jaké sociální služby mají ve městě být, aby odpovídaly specifikům a potřebám občanů města?"</p>
Opatření č. 2.1	Zachování procesu KPSS a funkční struktury KPSS ve městě Karviná
Popis opatření:	Základem plánování sociálních služeb je spolupráce zadavatelů (obcí, krajů) s poskytovateli (jednotlivými organizacemi) a uživateli (klienty) sociálních služeb, při vyjednávání o budoucí podobě služeb a realizaci konkrétních kroků, kdy společným cílem je zajistit dostupnost kvalitních sociálních služeb. Pro úspěšnost plánování je důležitá podpora ze strany politické reprezentace jak při zahajování plánování, tak i v jeho průběhu a při uskutečňování reálných činností směřujících např. k rozšíření nabídky služeb, zvyšování jejich efektivity a spolupráci různých subjektů při zajišťování potřebných služeb.

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>Výstupem procesu je zpracovaný strategický dokument obce (komunitní plán), který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na území obce a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů.</p> <p>Nadále je tedy důležitá podpora procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb ve městě Karviná a zachování funkční organizační struktury, která je nyní tvořena cca 80 členy ve čtyřech pracovních skupinách a jedné podskupině.</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora činnosti pracovních skupin komunitního plánování (KP) dle cílových skupin a řídicí skupiny KP
Realizátoři:	SMK, Řídicí skupina, oddělení sociálního plánování a podpory, pracovní skupiny KP včetně jejich manažerů
Počet uživatelů:	cca 80 členů komunitního plánování sociálních služeb
Předpokládané finanční náklady:	100.000 Kč ročně
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná

Priorita č. 3	Informovanost o sociálních službách
Zdůvodnění:	Z mapování potřeb opakovaně vyplývá nedostatečná informovanost občanů o sociálních službách ve městě. Lidé mnohdy nevědí, co jsou to sociální služby, co je jejich obsahem a s čím jim mohou být nápomocny a ze zkušenosti poskytovatelů sociálních služeb i sociálních pracovníků města je zřejmé, že lidé se začínají zajímat o sociální služby až v okamžiku, kdy je oni sami nebo jejich rodinní příslušníci náhle potřebují. Tito lidé potřebují aktuální a ucelené informace o možnostech řešení jejich situace.
Opatření č. 3.1	Zajištění propagace a nabídky služeb mezi odbornou i širokou veřejností
Popis opatření:	Zlepšení informovanosti o sociálních službách je dlouhodobým cílem komunitního plánování. V této oblasti byly učiněny kroky pro lepší přenos informací, ať je to již vznik elektronického katalogu, vydání tištěného přehledu sociálních a návazných služeb, prezentace jednotlivých služeb v městském periodiku, či na akcích pořádaných městem.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>Informovanost bude zajištěna prostřednictvím:</p> <ul style="list-style-type: none"> organizace celoměstské akce „Sociální služby na dlani“, propagace práce v sociální oblasti prostřednictvím Ocenění pracovníků v sociálních a návazných službách, elektronického katalogu sociálních služeb, tištěného přehledu sociálních a návazných služeb dle cílových skupin pro odborné pracovníky a občany bez možnosti dostupnosti na web, webových stránek poskytovatelů sociálních služeb, aktivit jednotlivých poskytovatelů služeb se zapojením široké veřejnosti propagace služeb poskytovatelů v médiích (např. tisk, regionální TV apod.).

	<ul style="list-style-type: none"> seznamování se službami formou pořádání workshopů, besed, či kulatých stolů pro odbornou i laickou veřejnost. dnů otevřených dveří u poskytovatelů sociálních služeb.
Realizátoři:	SMK, poskytovatelé sociálních služeb
Počet uživatelů:	široká veřejnost
Předpokládané finanční náklady:	cca 100.000 Kč ročně (akce Sociální služby na dlani cca 85.000 Kč + aktualizace tištěného přehledu služeb cca 15.000 Kč)
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná

Priorita č. 4	Podpora dobrovolnictví ve městě
Zdůvodnění:	Dobrovolnictví je součástí aktivního občanství a má pozitivní vliv na mezilidské vztahy na všech úrovních. Dobrovolníci věnují volný čas lidem osamělým, nemocným, potřebným a tím přinášejí do jejich života nové podněty, hřejivé lidské vztahy a radost. Dobrovolníci docházejí za zájemci do zařízení sociálních služeb, do nemocnic i do domácností potřebných občanů. Dobrovolníci pomáhají seniorům, lidem se zdravotním postižením, ale i sociálně slabým osobám a při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase. Jak se v posledních letech ukázalo, dobrovolníci jsou rovněž významnou složkou při řešení nenadálých krizových situací (Covid 19, Ukrajinská krize), kdy se stali doplňujícím článkem v síti pomoci společně se sociálními službami, ale i dalšími subjekty.
Opatření č. 4.1	Podpora dobrovolnických programů
Popis opatření:	Dobrovolnické centrum ADRA Havířov realizuje na území města Karviné 10 dobrovolnických programů. Dobrovolníci docházejí do zařízení sociálních služeb, nemocnice, za dětmi z pěstounských rodin, ale i k seniorům do domácností (projekt Dobrovolníci domů). Zapojují cca 80 dobrovolníků, kteří pomáhají potřebným bez nároku na finanční odměnu. Tuto činnost město podporuje prostřednictvím dotací, napomáhá s propagací dobrovolnictví směrem k veřejnosti, čímž přispívá k většímu povědomí o dobrovolnictví ve městě.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Podpora dobrovolnické činnosti prostřednictvím dotací z rozpočtu města
Realizátoři:	SMK, dobrovolnické organizace
Počet uživatelů:	nelze určit
Předpokládané finanční náklady:	cca 200.000 Kč ročně (individuální dotace SMK) a dále dle předložených projektů
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná
Opatření č. 4.2	Zachování sociálního šatníku a charitativních obchodů, vedoucí k minimalizaci rizik ohrožení chudobou

Popis opatření:	Zachování provozu sociálního šatníku a charitativních obchodů ve stávajících prostorách a lokalitách, jako nezbytná pomoc osobám, které se ocitly v tíživé finanční situaci.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora provozu sociálního šatníku a charitativních obchodů prostřednictvím dotací z rozpočtu města
Realizátoři:	Dobrovolnické centrum ADRA
Počet uživatelů:	dle potřeb klientů
Předpokládané finanční náklady:	viz opatření 4.1
Předpokládané zdroje:	ADRA, Statutární město Karviná, sponzoři, nadace, státní instituce, tržby z charitativního obchodu

Pracovní skupina Děti, mládež, rodina

SWOT analýza, popis klíčových problémů cílové skupiny

Popis klíčových problémů cílové skupiny Děti, mládež, rodina:

- předávání patologických norem chování v rodinách
- nízká motivace klientů řešit svou situaci
- rodiny této cílové skupiny nemají dostatečné rodičovské kompetence
- snadná dostupnost návykových látek pro děti (např. nikotinové sáčky)
- předávání závislostních vzorců chování z důvodu rizikového užívání návykových látek v rodinách
- nezaměstnatelnost mládeže a mladých dospělých z důvodu neukončeného vzdělání (předčasné odchody ze vzdělávacího systému)
- vysoký počet dětí v evidenci OSPOD

SWOT analýza – pracovní skupina Děti, mládež, rodina

Silné stránky	Slabé stránky
➤ spektrum fungujících sociálních služeb	➤ nedostatečné kapacity pěstounských rodin zvláště pro děti vyššího věku, nebo s výchovnými problémy
➤ ochota spolupráce návazných sociálních služeb	➤ nedostatečná odborná pomoc pro následnou práci s agresory - pachateli domácího násilí
➤ místní dostupnost nízkoprahových zařízení pro děti a mládež ve městě (ve většině čtvrtích)	➤ nedostatek odborných lékařů (psycholog, pedopsychiatr)
➤ spolupráce s oddělením sociálně-právní ochrany dětí (poradny, otevřenost)	➤ terénnímu programu pro děti a mládež se nedaří pokrýt některé lokality města
➤ pružné reagování na situaci ve městě (covid, uprchlíci)	
➤ fungující komunitní plánování	
➤ mezioborové setkávání	
Příležitosti	Hrozby
➤ mezioborová spolupráce	➤ nedostatečné financování sociálních služeb, nepokrytí oprávněné provozní ztráty
➤ projektové výzvy	➤ stagnace rozvoje služeb z důvodu rostoucích nákladů na provoz a investice
➤ zdroje EU	
➤ multidisciplinární spolupráce a setkávání okolo dítěte k nastavení intenzivní spolupráce při sanaci multiproblémových rodin	
➤ využití dobré praxe při práci s ohroženými dětmi	

Září – Listopad 2022

Přehled priorit a opatření pracovní skupiny Děti, mládež, rodina

Název priorit a následných opatření		
Priorita č. 1	Podpora návazných služeb pro rodiny s dětmi	
Opatření	1.1	Podpora práce s rodinami v obtížných životních situacích a pomoci k posílení jejich stability a funkčnosti
	1.2	Aktivity na propagaci náhradní rodinné péče
	1.3	Aktivity na podporu zvládnání náročných situací v rodinách a předcházení jejich vzniku
Priorita č. 2	Podpora mezioborové spolupráce aktérů sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny	
Opatření	2.1	Zachování a rozšiřování mezioborových platforem a multidisciplinárních týmů, včetně spolupráce se školami a dalšími subjekty v rámci podpory ohrožených dětí a jejich rodin
	2.2	Podpora multidisciplinárních setkávání okolo dítěte vedoucí ke specifikaci rizik a jejich sanaci

Popis priorit a opatření

Priorita č. 1	Podpora návazných služeb pro rodiny s dětmi
Zdůvodnění:	Registrované sociální služby nepokrývají veškeré potřeby rodin, a proto je důležité udržovat a podporovat síť návazných služeb pro rodiny s dětmi, které dokážou pružně reagovat na jejich aktuální potřeby. Aktivity návazných služeb využívá také oddělení sociálně právní ochrany dětí (dále jen OSPOD) v zájmu sanace ohrožených dětí a rodin v jejich evidenci.
Opatření č. 1.1	Podpora práce s rodinami v obtížných životních situacích a pomoci k posílení jejich stability a funkčnosti
Popis opatření:	Posláním rodinných poraden je pomoci rodinám zajistit příznivé rodinné klima a co nejlepší start dětí do samostatného života, a to jak dětem, které vyrůstají ve vlastní rodině, tak i dětem v rodině náhradní. V Karviné působí dvě poradny pro rodiny s dětmi a svými návaznými službami se zaměřují zejména na dlouhodobou a systematickou práci a pomoc rodinám (dětem i rodičům), které se nacházejí v obtížných rodinných situacích (rozvody a rozchody rodičů). Tyto služby mají nezastupitelné místo v oblasti prorodinné politiky ve městě.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Využití dotačních titulů na podporu navazujících činností v sociálních službách zaměřených především na cílovou skupinu ohrožených dětí a rodin v obtížných životních situacích. • Podpora návazných činností poraden prostřednictvím individuálních dotací z rozpočtu SMK

Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění podpory, edukace v oblasti péče o dítě - včasná pomoc při řešení výchovných či vztahových problémů - odborná podpora rodin v rozvodu/rozchodu, jejich rychlejší stabilizace, urychlení procesu rozvodu - podpora dítěte při rozpadu rodiny - naplňování práva dítěte na kontakt s rodičem
Realizátoři:	Poradenské a terapeutické centrum, z.ú., Akademický ústav Karviná, z.ú. (návazné služby v rámci poraden pro rodiny s dětmi)
Počet uživatelů:	Cca 50 rodin
Předpokládané finanční náklady:	Dle vyhlášených výzev
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj, granty
Opatření č. 1.2	Aktivity na propagaci náhradní rodinné péče
Popis opatření:	<p>Svěření dítěte do náhradní rodinné péče (dále jen NRP) je nejlepším řešením v situaci, kdy nemůže vyrůstat ve své původní rodině. Rodinné prostředí má pro vývoj dítěte, jeho vnímání sebe sama a fungování ve vztazích nezastupitelnou roli. Počet dětí, pro které se náhradní rodina hledá, však mnohonásobně převyšuje počet nových žadatelů o náhradní rodinnou péči.</p> <p>Motivaci zájemců stát se náhradními rodiči snižuje často nedostatek informací, obavy a příběhy rodin, kde pěstounská péče selhala, prezentované v médiích. Proto je cílem opatření šíření informací o náhradní rodinné péči mezi širokou veřejností, prostřednictvím společných akcí.</p>
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p><u>Poradenské a terapeutické centrum, z.ú.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentace NRP na akci Den pro rodinu • Přiblížení NRP pomocí stezky na frekventovaných místech • Prezentace NRP na firemní akci pro zaměstnance <p><u>Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s., středisko Náhradní rodinné péče:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Besedy na téma náhradní rodinné péče. • Netradiční olympiáda, přístupná široké veřejnosti (areál Lodiček) • Loučení s prázdninami <p><u>Slezská diakonie, Program pro pěstounské rodiny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentace NRP na akci Den pro rodinu • Prezentace v rámci Týdne sociálních služeb
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - šíření informací o náhradní rodinné péči - získání reálné představy o procesu svěření dítěte do NRP a o dětech, které do NRP přicházejí - oslovení potencionálních zájemců
Realizátoři:	Doprovodné organizace pěstounských rodin
Počet uživatelů:	t.č. nelze určit
Předpokládané finanční náklady:	t.č. nelze stanovit

Předpokládané zdroje:	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj, Evropská unie, nadace
Opatření č. 1.3	Aktivity na podporu zvládnání náročných situací v rodinách a předcházení jejich vzniku
Popis opatření:	Stabilní a podnětné rodinné prostředí s fungujícími vztahy je základem pro zdravý vývoj dítěte a jeho fungování v dospělosti. Zvýšená rozvodovost, energetická a ekonomická krize, ale i epidemie koronaviru, která vedla k izolaci rodin, výrazně zvýšily riziko rozvoje ohrožujících situací pro děti. V těchto případech je důležitá především prevence, která může vést ke včasnému záchytu a řešení rizikové situace, předcházení kumulace problémů, lepší zvládnutí situace či informování, kam se obrátit o pomoc.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Preventivní přednášky na téma rodiny, vztahů a zvládnání náročných situací • Podpůrné skupiny
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - včasná identifikace rizikové situace dítěte - rozšíření povědomí o službách, na které je možné se obrátit - posílení schopnosti zvládnout situaci vlastními silami - korekce nefunkčních vzorců chování/řešení situace - posílení sociální role
Realizátoři:	Poradenské a terapeutické centrum, z.ú. (návazné služby v rámci Poradny pro rodiny s dětmi Sluníčko)
Počet uživatelů:	t.č. nelze určit
Předpokládané finanční náklady:	t.č. nelze stanovit
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Evropská unie, nadace

Priorita č. 2	Podpora mezioborové spolupráce aktérů sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny
Zdůvodnění:	Spolupráce aktérů, kteří jsou s dítětem či rodinou v kontaktu a nabízejí jim svou podporu či služby, je nikdy nekončícím procesem. V prostředí, kde s ohroženým dítětem pracují aktéři spadající pod různá ministerstva (např. MPSV, MŠMT, MV, MZ), je tato spolupráce obtížnější a naráží na řadu překážek, např. legislativních či metodických. Pro fungující síť je zapotřebí vzájemného poznání, zjištění svých možností, nastavení kompetencí a limitů tak, aby se například některé poskytované služby nepřekrývaly, byly dostupné a poskytované včas a vhodným způsobem.
Opatření č. 2.1	Zachování a rozšiřování mezioborových platforem a multidisciplinárních týmů, včetně spolupráce se školami a dalšími subjekty v rámci podpory ohrožených dětí a jejich rodin
Popis opatření:	Cílem opatření je podpora mezioborové spolupráce aktérů sítě služeb pro ohrožené děti formou pravidelných setkávání za účelem posilování vzájemné spolupráce a zvýšení povědomí o rolích ostatních aktérů, diskuse k doplnění či nahrazení chybějících služeb a možnosti reagovat

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>bezprostředně na měnící se potřeby dítěte a jeho rodiny. Jedním z těchto aktérů, který má významnou roli při včasném záchytu potenciálně ohroženého dítěte či dítěte v ohrožení je škola, která může přispět k rychlé a efektivní pomoci dítěti a jeho rodině při řešení problémové situace.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podporovat vznik formálně ukotvených platform (pracovní skupiny komunitního plánování), oborových platform. • Prohlubovat spolupráci s řediteli škol, učiteli a školními poradenskými pracovišti. • Začlenit zástupce školství do pracovní skupiny DMR (v pozici stálého hosta). • Uskutečnit 1x ročně společné (mezioborové) setkání OSPOD s aktéry sítě služeb v oblasti ohrožených dětí a jejich rodin.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - včasný záchyt potenciálně ohroženého dítěte či dítěte v ohrožení - možnost včasné a kompetentní pomoci při řešení obtížných životních situací rodin s dětmi - zefektivnění péče, podpory a pomoci ve prospěch ohrožených dětí a jejich rodin napříč sítí služeb v Karviné
Realizátoři:	<p>Oddělení sociálně právní ochrany dětí Magistrátu města Karviné, poskytovatelé sociálních a návazných služeb pro rodiny s dětmi, zástupci dalších oborů (zdravotnictví, školství apod.)</p>
Počet uživatelů:	<p>t.č. nelze určit</p>
Předpokládané finanční náklady:	<p>bez finanční náročnosti (pouze prostory)</p>
Předpokládané zdroje:	<p>Statutární město Karviná</p>
Opatření č. 2.2	Podpora multidisciplinárních setkávání okolo dítěte vedoucí ke specifikaci rizik a jejich sanaci
Popis opatření: Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>Cílem opatření je zintenzivnit sociální práci přímo v rodinách za účelem nácviu sociálních dovedností a tím minimalizovat selhání rodiny v péči o dítě a zabránit případnému odebrání dítěte z rodinného prostředí. Důvodem je nárůst multiproblémových rodin, které se potýkají se sociálními problémy v různých oblastech, kdy je pro ně již komplikované dosáhnout pozitivních změn bez intenzivní podpory.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora rozvoje metod sociální práce – případové konference za účasti rodiny a odborníků z oblasti sociální, školské, lékařské apod. • Společné intervizní setkávání odborných pracovníků s prvky vzájemné podpory, edukativní komunikace, výměny zkušeností, posilování dobré praxe, včetně nastavení intenzity spolupráce s rodinou.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - postupné zlepšení sociální situace rodiny - pozitivní změny na vývoj dítěte a jeho rozvoj

Realizátoři:	SOCIÁLNÍ ASISTENCE Karviná, Orlová (Slezská diakonie), Oddělení sociálně právní ochrany dětí Magistrátu města Karviné, zástupci dalších oborů dle řešené situace v rodině
Počet uživatelů:	Z roční kapacity 45 rodin bude intenzivní spolupráce probíhat cca v 8 rodinách, vytipovaných OSPOD
Předpokládané finanční náklady:	bez finanční náročnosti (pouze prostory)
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná

Pracovní skupina Sociálně handicapované osoby

SWOT analýza, popis klíčových problémů cílové skupiny

Popis klíčových problémů cílové skupiny Sociálně handicapované osoby:

- nízká motivace klientů k efektivnímu řešení své nepříznivé sociální situace a k využití pracovních příležitostí k získání pracovních dovedností
- vysoká nevzdělanost
- nízké kompetence rodin v oblasti bydlení

SWOT analýza – pracovní skupina Sociálně handicapované osoby

Silné stránky	Slabé stránky
➤ dobrá návaznost sociálních služeb pro osoby bez přístřeší v zájmu eliminace bezdomovectví	➤ omezené finanční prostředky pro zajištění činností v soc. službách
➤ fungující komunitní plánování	➤ nedaří se zajistit lékařskou péči pro tuto cílovou skupinu
➤ spolupráce a provázanost sociálních služeb a dalších aktérů na území města Karviná	➤ nedostatečný zájem o pozice sociálních pracovníků
➤ flexibilita sociálních služeb v reakci na krizovou situaci ve městě (covid, ukrajinská krize)	➤ schází kontaktní centrum pro uživatele návykových látek
	➤ chybí prostor, ve kterém by bylo možno řešit problémy klientů terénního programu pro uživatele návykových látek
	➤ zhoršená dostupnost služeb pro imobilní osoby bez přístřeší
	➤ nedostatečná kapacita míst pro ženy v noclehárně z důvodu zvyšujícího se počtu žen bez přístřeší, které nemohou využívat jiné pobytové služby
Příležitosti	Hrozby
➤ propagace služeb	➤ výrazný nárůst nákladů z důvodu inflace
➤ multidisciplinární a mezioborová spolupráce	➤ nepokrytí oprávněné provozní ztráty
➤ projektové výzvy	➤ některé lokality města nejsou pokryty terénním programem pro osoby užívající nealkoholové návykové látky

Září – Listopad 2022

Přehled priorit a opatření pracovní skupiny Sociálně handicapované osoby

Název priority a následných opatření		
Priorita č. 1	Rozvoj a obnova materiálně technické základny služeb sociální prevence	
Opatření	1.1	Zkvalitnění stávajících ambulantních a pobytových zařízení sociálních služeb, vedoucí k naplnění materiálně technických standardů sociálních služeb sociální prevence, zejména bezbariérovosti
	1.2	Renovace a zvýšení energetické účinnosti budov sociálních služeb pro osoby bez přístřeší za účelem udržení jejich provozuschopnosti
	1.3	Řešení dispozičních prostorů budovy noclehárny pro možnost navýšení míst pro ženy
Priorita č. 2	Podpora práce s osobami ohroženými závislostním chováním a závislými	
Opatření	2.1	Zajištění potřebné kapacity terénního programu pro osoby užívající nealkoholové návykové látky ve vztahu k aktuálním potřebám
	2.2	Zajištění podmínek k realizaci edukačně socializační metody pro klienty terénního programu zaměřeného na osoby užívající nealkoholové návykové látky
Priorita č. 3	Podpora oborové a mezioborové spolupráce v rámci sítě služeb pro cílovou skupinu sociálně handicapovaných osob s cílem reagovat na aktuální témata	
Opatření	3.1	Kooperace zástupců všech institucí zainteresovaných subjektů při sanování potřeb sociálně handicapovaných osob

Popis priorit a opatření

Priorita č. 1	Rozvoj a obnova materiálně technické základny služeb sociální prevence
Zdůvodnění:	<p>Bezdomovectví se týká mužů, žen i dětí. Postihuje mladé dospělé, celé rodiny i seniory a většinou je důsledkem spojení několika vlivů - chudoby, nízkého vzdělání, snížené zaměstnatelnosti, zadlužení, nedostatečné sociální kompetence, zhoršeného zdravotního stavu (snížená pohyblivost, psychiatrické diagnózy), závislosti apod. Tito lidé pak nejsou schopni dosáhnout na běžné zdroje společnosti, zajistit si základní potřeby, zdravotní péči, nebo si udržet bydlení a služby sociální prevence jsou často jedinými službami, které mohou využívat. Jsou pro ně dostupné, nízkoprahové a pomáhají jim odstranit překážky v běžném fungování ve společnosti, zajistit základní životní potřeby, zmírnit dopady sociálního vyloučení a působit zároveň jako ochrana celé společnosti.</p> <p>Stále častěji se na tyto služby obracejí zájemci se zdravotním, zejména pohybovým omezením. Některé služby však, s ohledem na současný materiálně technický stav budov, jsou pro ně nedostupné a také materiální zázemí a vybavení poskytovatelů sociálních služeb není v současné době zcela vyhovující. Z toho důvodu je kladen důraz na opatření vedoucí k odstranění bariér, které brání zpřístupnění budov klientům se zhoršenou mobilitou a tím umožní využití potřebné služby a také na opatření k zachování provozuschopnosti těchto budov a snížení jejich energetické náročnosti.</p>

Opatření č. 1.1	Zkvalitnění stávajících ambulantních a pobytových zařízení sociálních služeb, vedoucí k naplnění materiálně technických standardů sociálních služeb sociální prevence, zejména bezbariérovosti.
Popis opatření:	Cílem opatření je umožnit užívání objektů a prostředí sociálních služeb osobám bez přístřeší se zdravotním omezením. Služby se nacházejí ze stavebního hlediska v nevhodně řešených objektech, které těmto osobám neumožňují využití sociální služby. S ohledem na velmi dobré strategické místo budov však není vhodné uvažovat o změně místa poskytování služby. Vytvoření bezbariérového prostředí pomůže zvýšit dostupnost služeb imobilním osobám a usnadní samostatný pohyb v prostoru sociální služby včetně jejího využití.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Zmapování objektů služeb a vyhodnocení potřebných úprav z hlediska bezbariérového užívání. • Jednání s vlastníkem budov o potřebných úpravách. • Zajištění finančních prostředků na realizaci úprav využitím dotačních titulů. • Rekonstrukce a úpravy nevyhovujících stávajících prostor budov sociálních služeb z hlediska hygienických, bezbariérových a jiných právních předpisů. • Zajištění alternativního řešení v případě nefunkčnosti, nebo absence výtahu – pořízení schodolezu.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - zpřístupnění sociálních služeb klientům, pro které byly z důvodu bariérovosti nedostupné - snížení počtu osob se zdravotním omezením, žijících na ulici
Realizátoři:	Slezská diakonie, BETHEL Karviná (azylový dům, noclehárna, nízkoprahové denní centrum, sociální rehabilitace), SÁRA Petrovice u Karviné, azylový dům, Statutární město Karviná
Počet uživatelů:	t.č. nelze odhadnout
Předpokládané finanční náklady:	budou vyčísleny v případě projektových výzev
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj, Evropská unie, dotace, granty
Opatření č. 1.2	Renovace a zvýšení energetické účinnosti budov sociálních služeb pro osoby bez přístřeší za účelem udržení jejich provozuschopnosti
Popis opatření:	Budovy, v níž se nachází sociální služby azylový dům, sociální rehabilitace, noclehárna a nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší s celoročním provozem, vyžaduje v posledních letech značnou materiální investici z důvodu zajištění technického stavu objektu k bezpečnému provozování sociálních služeb. Budovy vyžadují renovaci či opravy, např. výměny oken, zateplení budov, opravy elektrických rozvodů, topení, sanační práce, opravy čističky odpadních vod, koupelen, kuchyňských linek apod. Tyto renovace zajistí, aby v těchto objektech mohly být sociální služby nadále provozovány v souladu s příslušnými právními předpisy a normami, přinesou zkvalitnění služeb a také zvýšení energetické účinnosti, což se příznivě odrazí na nákladovosti služeb.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Zmapování objektů služeb a vyhodnocení potřebných renovací a oprav. • Jednání s vlastníky budov ohledně potřebných renovací. • Zpracování plánu a harmonogramu oprav/rekonstrukce budovy.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků na realizaci oprav. • Realizování opravy/rekonstrukcí budovy, popř. přestěhování.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - Možnost dalšího poskytování služeb sociální prevence v současných objektech, které budou splňovat požadované předpisy - Úspora finančních prostředků v důsledku snížení provozních nákladů (energie)
Realizátoři:	Slezská diakonie, BETHEL Karviná (azylový dům, noclehárna, nízkoprahové denní centrum, sociální rehabilitace), SÁRA Petrovice u Karviné, azylový dům, Statutární město Karviná
Počet uživatelů:	dle kapacity služeb
Předpokládané finanční náklady:	budou vyčísleny v případě projektových výzev
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj, Evropská unie, dotace, granty
Opatření č. 1.3	Řešení dispozičních prostorů budovy noclehárny pro možnost navýšení míst pro ženy
Popis opatření:	Na území města Karviné dochází v posledních letech k nárůstu počtu žen bez přístřeší, které z důvodu zadlužení, poruch chování, či závislostí nemají šanci získat bydlení, kde je vyžadováno dodržování určitého režimu, či pravidel soužití (ubytovny, azylové domy, standardní bydlení apod.) a jejich jedinou možností bezpečného přenocování se zázemím pro provedení hygieny je noclehárna. Noclehárna na území města poskytuje aktuálně 13 míst pro muže a 4 místa pro ženy, která nepokrývají stávající poptávku žen zejména v zimním období a musí být odmítány. Navýšení kapacity lůžek brání omezené prostory a dispoziční řešení budovy, což vyžaduje rekonstrukci, nebo přístavbu stávající budovy.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Jednání s vlastníkem budovy za účelem hledání možností rekonstrukce, nebo přístavby. • Zpracování plánu rekonstrukce, nebo dispozičního přebudování budovy. • Zajištění finančních prostředků na realizaci přístavby či rekonstrukce. • Navýšení kapacity míst pro ženy.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - zpřístupnění noclehárny ženám bez přístřeší - snížení negativních jevů na ulicích - prevence bezdomovectví - alternativa pro osoby bez přístřeší, u nichž byly vyčerpány všechny jiné možnosti bydlení - podpora prostřednictvím sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách při řešení nepříznivé sociální situace žen využívající sociální službu.
Realizátoři:	Slezská diakonie, BETHEL Karviná, noclehárna, Statutární město Karviná
Počet uživatelů:	Navýšení kapacity o 4 místa pro ženy (ze současné celkové kapacity 17 na 21 míst)
Předpokládané finanční náklady:	Budou vyčísleny v případě projektových výzev.

Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj, Evropská unie, dotace, granty
------------------------------	--

Priorita č. 2	Podpora práce s osobami ohroženými závislostním chováním a závislými
Zdůvodnění:	V České republice existuje propracovaný systém adiktologických služeb. S ohledem na situaci ve městě je potřeba nastavit systém tak, aby naplňoval potřeby klientů a efektivně řešil otázku drogové problematiky. Je žádoucí, aby pomoc směřující k uživatelům drog zde byla zajištěna třemi stupni pomoci, a to terénním programem, který vyhledává a zprostředkovává výměnný program, kontaktním centrem, které intenzivněji pracuje na motivaci klienta svou situací změnit a poradnami pro osoby ohrožené nebo závislé, které podporují klienta v jeho motivaci k trvalé abstinenci. Závislost má negativní dopady na jednotlivce, ale i na jeho širší okolí a návazně na celou společnost.
Opatření č. 2.1	Zajištění potřebné kapacity terénního programu pro osoby užívající nealkoholové návykové látky ve vztahu k aktuálním potřebám
Popis opatření:	Terénní program pro uživatele drog je nízkoprahovou službou, tzn. je místně i časově dostupná, přizpůsobuje se potřebám klientů a uplatňuje přístupy „public health“ (ochrana zdraví veřejnosti) a přístup „harm reduction“ (snižování zdravotních a sociálních rizik spojených s užíváním návykových látek). V současné době zajišťují službu 3 pracovníci, kteří působí zejména v lokalitě Karviné 6, která je místem s nejvyšším počtem kontaktů a výměn a nejsou pak již dostupní v ostatních lokalitách města. S ohledem na bezpečí pracovníků ale i z časových důvodů je potřeba, aby v lokalitách působili pracovníci v tandemech (bezpečí pracovníků), a to v paralelních časech v provozní době služby, což v současné době v počtu 3 osob nemohou. Cílem služby je vyhledávat uživatele drog i v dalších částech města, mapovat drogovou scénu ve městě Karviná (otevřenou i uzavřenou, data následně analyzovat a hodnotit změny.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Navýšení úvazku terénního sociálního pracovníka o 0,6.
Dopady na cílovou skupinu:	- dostupnost terénního programu na území celého města a možnost uplatňování přístupu „public health“ (ochrana zdraví veřejnosti)
Realizátoři:	Slezská diakonie, STREETWORK GABRIEL Karviná, terénní program
Počet uživatelů:	200-250 klientů
Předpokládané finanční náklady:	<p>Celkové osobní náklady za rok na sociálního pracovníka (úvazek 0,6) činí 383 580 Kč.</p> <p>U plánovaného úvazku pracovníka v sociálních službách, který se vejde do 120% koridoru kapacity v síti, není nutná finanční deklarace obce.</p> <p>V případě nutnosti deklarace finanční spoluúčasti obce na oprávněně provozní ztrátě (OPZ) na navýšený úvazek bude postupováno dle platného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (SPRSS v MSK).</p>

Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Moravskoslezský kraj, dotace, granty
Opatření č. 2.2	Zajištění podmínek k realizaci edukačně socializační metody pro klienty terénního programu zaměřeného na osoby užívající nealkoholové návykové látky
Popis opatření:	Ve městě Karviná chybí návazná nízkoprahová sociální služba pro uživatele nealkoholových návykových látek, která by zprostředkovala intenzivnější práci ke zmírnění rizik dosavadního životního stylu uživatelů. Záměrem terénního programu je využívat edukačně socializační metodu pro individuální práci s klientem v podmínkách bezpečného prostoru za přesně stanovených pravidel (podpůrné místo pro terénní program). Edukačně socializační metoda zahrnuje edukaci o rizicích souvisejících se současným životním stylem (testování VHC), o ochraně veřejnosti, o možnostech léčby (zvyšování motivace), o možnostech uplatnění se na trhu práce.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Projednání záměru v orgánech města Karviná, MSK, SD. • Hledání vhodného prostoru, popřípadě i mobilní formy. • Vyčíslení nákladů. • Zpracování metodického postupu. • Zahájení provozu.
Dopady na cílovou skupinu:	- edukace o rizicích souvisejících se současným životním stylem, o ochraně veřejnosti, o možnostech léčby (zvyšování motivace), o možnostech uplatnění se na trhu práce v podmínkách bezpečného prostoru (počet klientů, počet intervencí)
Realizátoři:	Slezská diakonie, STREETWORK GABRIEL Karviná, terénní program
Počet uživatelů:	30 uživatelů
Předpokládané finanční náklady:	Zatím nelze určit
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Moravskoslezský kraj, dotace, granty

Priorita č. 3	Podpora oborové a meziresortní spolupráce v rámci sítě služeb pro cílovou skupinu sociálně handicapovaných osob s cílem reagovat na aktuální témata
Zdůvodnění:	Pro efektivně fungující síť je nezbytné správně definovat problémové oblasti, zajistit informovanost, provázanost činností jednotlivých subjektů a koordinaci aktivit tak, aby byly služby dostupné, poskytované včas a vhodným způsobem za využití všech zdrojů včetně zapojení multidisciplinárních týmů podílejících se na plynulé integraci sociálně handicapovaných osob do společnosti.
Opatření č. 3.1	Kooperace zástupců všech institucí a dalších zainteresovaných subjektů při sanování potřeb sociálně handicapovaných osob.
Popis opatření:	Podmínkou poskytování dobře cílené služby je nezbytná podpora procesu zvyšování kvality prostřednictvím efektivní komunikace mezi jednotlivými aktéry spolupodílejícími se na dosažení stejných či podobných cílů. Je důležité nastavit si podmínky pro přenos relevantních informací, sdílet zdroje, kontakty,

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>znalosti, mít možnost pracovat společně na odstranění překážek a podpoře procesu identifikace sociální situace při současném zajištění pomoci.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Průběžně vyhodnocovat kompetence jednotlivých subjektů (veřejné správy a dalších poskytovatelů). • Prohlubovat a podporovat spolupráci jednotlivých komunikačních partnerů prostřednictvím vzájemných setkání alespoň 1x ročně s cílem posílit mezioborovou spolupráci (samospráva, sociální služby, zástupci bytového fondu, policie).
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - podpora života člověka v jeho přirozeném prostředí - včasná a účinná pomoc potřebným s ohledem na větší provázanost aktérů a znalost jejich možností)
Realizátoři:	Statutární město Karviná, poskytovatelé sociálních služeb a další subjekty zaměřené na problematiku sociálně handicapovaných osob
Počet uživatelů:	dle kapacity jednotlivých služeb
Předpokládané finanční náklady:	bez finanční náročnosti
Předpokládané zdroje:	bez finanční náročnosti

Pracovní skupina Senioři

SWOT analýza, popis klíčových problémů cílové skupiny

Popis klíčových problémů cílové skupiny Senioři:

- zvyšující se podíl stárnoucí populace v Karviné
- zvyšování životních nákladů, což vede k zadlužování seniorů
- senioři nemají dostatek finančních prostředků na zajištění úhradových soc. služeb (navyšuje se počet osob bez nároku na výplatu důchodu)
- osamělost seniorů (bez rodinných vazeb, anebo blízcí žijí natolik daleko, že nejsou schopni poskytovat potřebnou pomoc)
- z důvodu bariérovosti bytových domů (bez výťahu) nejsou senioři se zhoršenou mobilitou schopni sami vycházet a zajistit si své potřeby a vzniká tak jejich závislost na pomoci blízkých, sousedské výpomoci, či na sociálních službách v případě náhlého zhoršení stavu seniora, kdy nelze zajistit péči v domácím prostředí, jsou dlouhé čekací lhůty na přijetí v pobytových sociálních službách (delší než 3 měsíce)
- obtížná dojezdová dostupnost lůžkového hospice
- velký počet zejména osamělých seniorů, kteří nemají praktického lékaře, což brání potřebnému odbornému vyšetření

SWOT analýza – pracovní skupina Senioři

Silné stránky	Slabé stránky
➤ široké spektrum služeb pro seniory	➤ nízké povědomí lékařů o dostupnosti sociálních služeb na území města
➤ fungující volnočasové aktivity	➤ vysoký počet osob závislých na péči s vyšší mírou závislosti
➤ podpora mobility seniorů (Senior taxi, Sanitou.cz.)	➤ chybí bydlení pro seniory s podporou a dohledem recepce 24/7 (střední míra podpory)
➤ spolupráce zdravotně sociálních pracovníků nemocnic se soc. službami, pracovníky MMK	➤ dlouhé čekací lhůty na přijetí v pobytových zařízeních pro seniory
➤ terénní program SSK pro sociálně slabé seniory	➤ nedostatečná kapacita Denního centra služeb
➤ existence dobrovolnických programů	
➤ podpora pečujících prostřednictvím návazných služeb - projekt Pečujme spolu, mobilní hospic	
➤ existence senior asistenta u většinového vlastníka bytového fondu ve městě (Heimstaden)	
Příležitosti	Hrozby
➤ předcházení osamělosti seniorů využitím dobrovolnictví	➤ zhoršení kvality poskytovaných služeb z důvodu nedostatku kvalifikovaného personálu v SS (nezájem mladých)
➤ potenciál pečujících osob zejména z řad rodinných příslušníků (neformální pečující)	➤ ohrožení fungování služeb z důvodu nesystémového financování SS

Září – Listopad 2022

Přehled priorit a opatření pracovní skupiny Senioři

Název priority a následných opatření		
Priorita č. 1	Dostatečná kapacita pobytových sociálních služeb pro seniory, reagující na potřeby ve městě	
Opatření	1.1	Zvýšení kapacit pobytových služeb pro seniory (přesahové téma do pracovní skupiny Zdravotně postižení-ZP)
Priorita č. 2	Rezidenční bydlení pro seniory s podporou recepce	
Opatření	2.1	Podpora vzniku rezidenčního bydlení, přizpůsobeného potřebám seniorů, s nepřetržitou službou recepce 24/7
Priorita č. 3	Podpora pečujících osob (přesahové téma do pracovní skupiny ZP)	
Opatření	3.1	Rozšíření terénní formy služby Odborné sociálního poradenství na pečující osoby (terénní poradenství pro pečující osoby)
	3.2	Zachování a podpora Odlehčovací služby
	3.3	Rozšíření kapacity Denního centra služeb
Priorita č. 4	Podpora aktivního života a soběstačnosti seniorů	
Opatření	4.1	Udržení a podpora organizovaných volnočasových a vzdělávacích činností
	4.2	Udržení a podpora svozové služby pro seniory ve městě - Senior taxi

Popis priorit a opatření

Priorita č. 1	Dostatečná kapacita pobytových sociálních služeb pro seniory, reagující na potřeby ve městě
Zdůvodnění:	<p>Populace v Karviné je ve srovnání s ČR i krajem výrazně starší. Na 100 dětí do 15 let zde připadá 155 seniorů starších 65 let. Z demografických studií a jejich vývoje se předpokládá zvyšující se podíl osob v seniorském věku a jejich zvyšující se věk dožití. Ve věkové skupině seniorů starších 80 let očekáváme do roku 2033 nárůst jejich počtu o 100 %.</p> <p>Z mapování potřeb seniorů vyplývá potřeba řešení nepříznivé sociální situace z důvodu zhoršeného zdravotního stavu, osamělosti bez sociálních vazeb, a v terminální fázi nevyléčitelného onemocnění. V určitém stádiu života mají nezastupitelnou roli terénní služby, které mohou napomoci seniorovi setrvat co nejdéle v přirozeném prostředí. Když je však situace v domácím prostředí již neřešitelná nebo není v silách rodiny péči zajistit, pak jsou nezbytným východiskem pobytové služby. Z těchto údajů vyplývá, že se do budoucna zřizování pobytových zařízení nevyhneme.</p>
Opatření č. 1.1	Zvýšení kapacit pobytových služeb pro seniory (přesahové téma do pracovní skupiny ZP)
Popis opatření:	Pobytové služby domovů pro seniory jsou na území města zajišťovány dvěma poskytovateli a v současné době disponují celkovou kapacitou 102

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>lůžek. V rámci pravidelného monitoringu poskytovatelů bylo zjištěno, že v pořadníku mají obě služby zařazeno cca 180 neuspokojených žadatelů.</p> <p>I kdy se v celé sociální sféře projevuje snaha omezit počet pobytových zařízení, musíme mít na paměti, že stále bude ve společnosti velká skupina lidí, pro které bude, v případě potřeby celodenní péče, pobytová služba jediné řešení. Zvláště tady na karvinsku s ohledem na velký počet osamělých seniorů ovdovění, odchody dětí za prací do vzdálených míst apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nový domov, p. o., (v případě zadavatelské role města Karviné), bude hledat podporu u Moravskoslezského kraje k vybudování nových, moderních prostor ve své zahradě, které by seniorům (i manželským párům) zajistily více soukromí v prostornějších pokojích s vlastním příslušenstvím. Samozřejmostí by měl být i výstup do zahrady, která bude rovněž přizpůsobená jejich potřebám. Tyto nové prostory by měly kapacitu cca 50–60 lůžek. • Ve městě je plánován projekt pro vybudování nového domova pro seniory a domova se zvláštním režimem s kapacitou cca 140 lůžek.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - snížení počtu neuspokojených žádostí o umístění - zvýšení kvality života seniorů
Počet uživatelů:	<p>50 lůžek Nový domov p.o., 50 lůžek nově vybudovaný Domov pro seniory (z celkové plánované kapacity domova 140 lůžek by mělo být 90 lůžek Domova se zvláštním režimem)</p>
Předpokládané finanční náklady:	<p>deklarace finanční spoluúčasti obce na oprávněné provozní ztrátě (OPZ) nově vzniklé kapacity, dle platného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (SPRSS v MSK)</p>
Předpokládané zdroje:	<p>Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj, Statutární město Karviná, Evropská unie, dotační výzvy</p>

Priorita č. 2	Rezidenční bydlení pro seniory s podporou recepce
Zdůvodnění:	<p>Město v současné době disponuje 439 bytovými jednotkami v pěti Bytových domech pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Přidělování bytů v těchto domech se řídí platnými zásadami. Dle těchto zásad může být přidělen osobě starší 60 let nebo osobě se zdravotním postižením. Stávající byty však nejsou ve většině případů bezbariérové, rovněž chybí byty pro seniorské dvojice a především není v žádném z bytových domů k dispozici nepřetržitá služba recepce, na kterou by se senioři mohli kdykoliv obrátit při řešení svých nenadálých situací, a která by jim tak poskytla pocit bezpečí. Příkladem dobré praxe je 17 bezbariérových bytů v Areálu Ceres Karviné pro seniory a osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního stavu, které vznikly v roce 2019, avšak ani v tomto areálu není zajištěna stálá služba recepce.</p>
Opatření č. 2.1	Podpora vzniku rezidenčního bydlení, přizpůsobeného potřebám seniorů, s nepřetržitou službou recepce 24/7
Popis opatření:	<p>Samostatné bydlení a osamělost seniorů vyššího věku a osob se zdravotním postižením s sebou nese různá rizika v podobě pádů a různých zranění, kdy mohou zůstat delší čas bez potřebné pomoci a následky mohou být fatální. Jejich obavy pak často vedou k předčasnému umístění do pobytové služby.</p>

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>Aby mohli co nejdéle vést samostatný, bezpečný a důstojný život, potřebují mít zajištěné vyhovující podmínky v přirozeném prostředí svého bytu s různou mírou asistované pomoci, která však nenahrazuje registrovanou pobytovou sociální službu. Vnímáme tak jako potřebné vybudování bezbariérových bytů, vybavených tísňovým tlačítkem, v domě s nepřetržitou službou recepce, poskytující podporu při řešení nejrůznějších záležitostí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úprava stávajících bytů v jednom z Bytových domů pro seniory ve vlastnictví města tak, aby vyhovovaly potřebám seniorů (i seniorským dvojicím), včetně vybudování recepce s nepřetržitou službou. • Jednání o možnostech vybudování residenčního bydlení, přizpůsobeného popsaným potřebám seniorů s vlastníky bytového fondu na území města.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení kvality života seniorů - zvýšení dostupnosti bydlení pro seniorské dvojice - odlehčení pečujícím rodinám - zajištění větší bezpečnosti a nezávislosti seniorů
Počet uživatelů:	t.č. nelze stanovit
Předpokládané finanční náklady:	t. č. nelze vyčíslit
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, vlastníci bytového fondu ve městě, dotační tituly

Priorita č. 3	Podpora pečujících osob (přesahové téma do pracovní skupiny ZP)
Zdůvodnění:	<p>Neformální pečující jsou rodinní příslušníci nebo přátelé osoby závislé na péči, kteří nejsou profesionálními pečovateli, a jejich pomoc zpravidla nebývá placená. Nejčastěji se tzv. neformální péče ujímají dospělí děti anebo životní partnerky či partneři seniorů a seniorek. Neformální péče má významný jak ekonomický, tak společenský přínos. Zásadně přispívá k rodinné soudržnosti a mezigenerační solidaritě, v oblastech s vysokou mírou nezaměstnanosti může snižovat tlak na trhu práce. Bude třeba vytvořit nové nástroje, které pomohou osobám pečovat. Např. může jít o specifické poradenství, bezplatné vzdělávání, odlehčovací služby, popř. další formy pomoci. Nedostatečně rozvinutá síť podpůrných služeb (např. krizová odlehčovací služba) a chybějící další výhody pro pečovatele, oslabují motivaci a sociální jistoty neformálních pečovatelů.</p>
Opatření č. 3.1	Rozšíření terénní formy služby Odborné sociálního poradenství na pečující osoby (terénní poradenství pro pečující osoby)
Popis opatření:	<p>Potřebnost terénního poradenství byla identifikována v rámci cílové skupiny pečujících osob, kteří se chtějí o svého blízkého postarat v domácím prostředí, ale nevědí, jak na to. Není pro ně snadné se od osoby závislé na péči vzdálit a zjišťovat potřebné informace, vyřizovat dávky, kompenzační pomůcky, učit se nácviku péče prostřednictvím hromadných kurzů apod. Pro tyto pečující i pečované osoby je žádoucí, aby je navštívil odborník v jejich domácnosti, případně terénní tým, sestávající z poradce, pečovatelky a zdravotní pracovnice, které provedou komplexní poradenství (poskytnou informace o možnostech získání příspěvků a způsobu jejich vyřízení, o nabídce služeb formální péče, roli sociálních odborů, úřadů práce a radí,</p>

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>jak s příslušnými institucemi komunikovat) a pomohou s praktickými nácviky péče.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavení týmu, který tvoří poradce, pečovatelka, či asistentka a zdravotní pracovnice. • Nastavení spolupráce se zdravotnickými zařízeními před a při propuštění osoby závislé na péči do domácí péče.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - snazší orientace v začátcích péče - snížení strachu pečujících z neznámého a zvýšení ochoty začít péči vykonávat - poskytnutí komplexní podpory neformálním pečovatelům
Realizátoři:	Slezská humanita, o.p.s.
Počet uživatelů:	t.č. nelze stanovit
Předpokládané finanční náklady:	t. č. nelze vyčíslit
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj, zdravotní pojišťovny
Opatření č. 3.2	Zachování a podpora odlehčovací služby
Popis opatření:	<p>Odlehčovací služby jsou klíčovou sociální službou pro pečující osoby, umožňující jim potřebný odpočinek od náročné péče. Drtivá většina lidí preferuje zůstat co nejdéle v domácím prostředí, ideálem proto je sdílená péče, tj. kombinace péče blízkých za pomoci dostupných sociálních a zdravotních služeb. Na území města je služba provozována dvěma poskytovateli, a je pečujícími využívána ke krátkodobým odpočinkům (dovolená, lázeňský pobyt, relaxační pobyt), při onemocnění pečujícího, nebo k vyřízení osobních záležitostí.</p>
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora činnosti odlehčovací služby formou příspěvku zřizovatele.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - odlehčení pečujícím osobám a předcházení syndromu vyhoření
Realizátoři:	Sociální služby Karviná, p.o.
Počet uživatelů:	4 lůžka
Předpokládané finanční náklady:	cca 2.000.000 Kč/rok v rámci příspěvku zřizovatele
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj
Opatření č. 3.3	Rozšíření kapacity Denního centra služeb
Popis opatření:	<p>Denní centrum služeb nabízí uživatelům pomoc a podporu směřující k zachování a rozvíjení individuálních schopností, dovedností a zájmů s cílem posílit jejich samostatnost a začlenění do běžné společnosti. Podpora uživatele žít běžný způsob života, aktivitací pomáhat zachovat nebo zlepšit stav uživatele, aby setrval co nejdéle v přirozeném domácím prostředí. Službu využívají osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku,</p>

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby, především uživatelé s Alzheimerovou chorobou, kteří žijí ve svém přirozeném prostředí, a je o ně pečováno rodinnými příslušníky. Denní kapacita služby je 8 uživatelů a je poskytována ve společných prostorech s odlehčovací službou. S ohledem na dlouhodobý zvyšující se zájem o služby centra, demografické změny na území Karviné, vyvstává potřeba navýšení kapacity a nalezení vhodných prostor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukce prostor sociální služby Denní stacionář na adrese V Aleji, 434, Karviná-Ráj za účelem rozšíření kapacity uživatelů Denního centra (v současných prostorech Denního centra nelze navýšit kapacitu) • navýšení kapacity na 12-14 uživatelů • navýšení úvazku pracovníků Denního centra o 1,5 (dle ukončení projektu - předpoklad od 1/2026)
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - setrvání uživatelů v přirozeném prostředí - podpora pečujících osob
Realizátoři:	Sociální služby Karviná, p.o.
Počet uživatelů:	12 - 14
Předpokládané finanční náklady:	<p>Náklady na projekt "Rozšíření služeb denního stacionáře v Karviné" cca 35.000.000 Kč (realizace 01-12/2025)</p> <p>Předpokládané náklady na navýšený úvazek cca 1.000.000 Kč, v případě deklarace finanční spoluúčasti obce na oprávněné provozní ztrátě na navýšený úvazek dle platného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (SPRSS v MSK)</p>
Předpokládané zdroje:	Integrovaný regionální operační program (IROP), Statutární město Karviná, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezský kraj

Priorita č. 4	Podpora aktivního života a soběstačnosti seniorů
Zdůvodnění:	<p>Sociální izolace a osamělost seniorů je velkým tématem dnešní stárnoucí společnosti. Jedná se o přístup společnosti ke stáří a stárnutí. K sociální izolaci seniorů přispívá osamění, mnoho seniorů nežije v úplných rodinách, ať již z důvodu rozvodu nebo ovdovění. Zajímavým indikátorem sociální izolace může být způsob trávení volného času. Aktivní stárnutí může být prevencí nejen před sociální izolací, ale také zhoršujícího se zdravotního stavu. Být aktivní znamená zejména přetrvávající participace na společenském, ekonomickém, kulturním, duchovním a občanském dění. K zachování aktivního života seniorů přispívá nemalou měrou i podporovaná a mezi seniory již několik let oblíbená služba Senior taxi.</p>
Opatření č. 4.1	Udržení a podpora organizovaných volnočasových a vzdělávacích činností
Popis opatření:	<p>Město Karviná organizuje a podporuje aktivity vedoucí k udržení klubové činnosti seniorů. Tyto aktivity nabízí prostřednictvím městských klubů seniorů a jiných organizací, sdružení a spolků. Nabídka činností je široká: přednášky, besedy, semináře, kulturní, společensko-sportovní akce, které posilují technologickou a finanční gramotnost seniorů. Město rovněž podporuje</p>

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>edukaci seniorů formou dalšího vzdělávání (Univerzita třetího věku). Seniori jsou zapojováni také do řad dobrovolníků. V Karviné je pro seniory dostupné speciální kontaktní místo Senior Point, kde mohou využít bezplatnou pomoc při řešení jejich životních situací, či se přihlásit do programu Senior Pas a také využívat internet. Prostor pro aktivní sdružování se, pořádání volnočasových, vzdělávacích a osvětových aktivit nabízí seniorům Komunitní centrum Archa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora činnosti Městských klubů seniorů. • Podpora Univerzity třetího věku (finanční dotace města). • Uskutečňování tematických besed, workshopů zaměřených na problémy, kterým seniori čelí (ochrana spotřebitele, oběti trestných činů, týraný senior...). • Rekondičně-sportovní pobyty. • Podpora kontaktního místa - Senior Point.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení kvality života seniorů - zamezení sociální izolace a sociálnímu vyloučení - edukace seniorů k získání nových kompetencí
Realizátoři:	Statutární město Karviná,
Počet uživatelů:	t.č. nelze stanovit
Předpokládané finanční náklady:	dle plánovaného rozpočtu města
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Moravskoslezský kraj, nadace OKD, dotace, granty
Opatření č. 4.2	Udržení a podpora svozové služby pro seniory ve městě – Senior taxi
Popis opatření:	<p>Tato služba se stává nedílnou součástí sociální politiky obce a je velice pozitivně přijímána samotnými seniory. Město Karviná nabízí již několik let tuto dotovanou alternativu individuální svozové dopravy, zaměřené zejména na dopravu seniorů starších 70 let za účelem zvýšení kvality jejich života, ale zároveň má i socializační a integrační roli.</p> <p>Služba má za účel usnadnit život starším osobám, zejména při potřebě dopravit se k lékaři, do nemocnic, na hřbitovy, či na budovy magistrátu.</p>
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Zajištění provozu služby Senior taxi.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení kvality života seniorů - dostupnost výše uvedených míst ve městě za zvýhodněnou cenu
Realizátoři:	Statutární město Karviná
Počet uživatelů:	cca 2.000 občanů Karviné/rok
Předpokládané finanční náklady:	cca 1.600.000 Kč/rok
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná

Pracovní skupina Zdravotně postižení

SWOT analýza, popis klíčových problémů cílové skupiny

Popis klíčových problémů cílové skupiny Zdravotně postižení:

- nedaří se zabezpečovat potřeby nekompenzovaných osob s duševním onemocněním, či duálními diagnózami, žijící ve svých domácnostech, kdy bývají z důvodu onemocnění sankčně vyřazeni z evidence uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce, čímž přichází o dávky hmotné nouze a v té souvislosti jsou ohroženi ztrátou bydlení
- nedostatečné kapacity psychiatrů
- komunikační bariéry osob se sluchovým postižením při řešení svých životních situací

SWOT analýza – pracovní skupina Zdravotně postižení

Silné stránky	Slabé stránky
➤ zavedení funkčního plánování	➤ omezené finanční prostředky pro zajištění činností v soc. službách
➤ dobrá mezioborová spolupráce	➤ z důvodu dlouhodobě naplněné kapacity služby chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním, není služba schopna dostatečně rychle reagovat na potřeby zájemců o službu
➤ dobrá spolupráce s veřejným opatrovníkem	➤ nedaří se zajistit služby osobám s duševním onemocněním, či mentálním postižením s poruchami chování
➤ široké spektrum sociálních služeb	➤ absence akutní péče při nenadálém výpadku pečující osoby
➤ dobrá propagace služeb	➤ schází chráněné bydlení pro osoby s mentálním postižením s vyšší mírou podpory (asistence pracovníků 24/7)
➤ podpora rozvoje služeb ze strany zadavatele	➤ chybí bydlení pro osoby s mentálním, nebo duševním onemocněním, kteří nepotřebují pomoc sociální služby, ale bezpečné bydlení s podporou vrátnice 24/7 při řešení nenadálých záležitostí
➤ volnočasové aktivity, konané spolky pro osoby se zdravotním postižením nebo omezením	➤ u osob s duševním onemocněním se nedaří sanovat potřeba rozvíjení pracovních dovedností v STD, či vhodném pracovním místě
	➤ služba rané péče není schopna z důvodu dlouhodobě naplněné kapacity dostatečně rychle reagovat na potřeby rodin s dítětem se zdravotním postižením
	➤ nevyužívaná terénní forma sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením v preventivních činnostech
Příležitosti	Hrozby
➤ využití nabídky chráněných pracovních míst dle individuálních možností OZP pro jejich zapojení do běžného života	➤ nepokrytí oprávněné finanční ztráty

➤ zdroje EU	➤ zhoršení kvality poskytovaných služeb z důvodu nedostatku kvalifikovaného personálu v SS
➤ projekty nadačních fondů	➤ stagnace rozvoje služeb z důvodu rostoucích nákladů na provoz a investice
➤ možnost využití homesharingu	

Září – Listopad 2022

Přehled priorit a opatření pracovní skupiny Zdravotně postižení

Priorita č. 1	Rozvoj stávajících služeb pro osoby se zdravotním postižením	
Opatření	1.1	Navýšení kapacity chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním
	1.2	Navýšení úvazku v sociálně terapeutických dílnách
	1.3	Podpora transformace služby EUNIKA Karviná, sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením
Priorita č. 2	Podpora volnočasových aktivit pro osoby se zdravotním postižením nebo zdravotním omezením	
Opatření	2.1	Podpora spolků pro osoby se zdravotním postižením nebo zdravotním omezením
Priorita č. 3	Podpora mezioborové spolupráce v rámci sítě služeb	
Opatření	3.1	Zachování a rozšiřování mezioborových platforem a multidisciplinárních týmů
Priorita č. 4	Snížení komunikačních bariér pro osoby se sluchovým postižením	
Opatření	4.1	Podpora edukace veřejných institucí o možnostech komunikace s osobami se sluchovým postižením

Popis priorit a opatření

Priorita č. 1	Rozvoj stávajících služeb pro osoby se zdravotním postižením
Zdůvodnění:	<p>Cílem opatření je podpora a rozvoj služeb, které zdravotně postiženým osobám umožňují mimo jiné setrvat ve svém přirozeném domácím prostředí, vést plnohodnotný, v co nejvyšší míře samostatný život, rozvíjet svůj potenciál v pracovní oblasti, připravovat se na budoucí povolání, budovat a udržovat sociální vztahy a vazby.</p> <p>Dopady zdravotního postižení ohrožují sociálním vyloučením nejen osoby se zdravotním postižením, ale také jejich rodiny a blízké. Na takto vzniklou situaci reaguje vhodně nastavená síť sociálních služeb s dostupnou nabídkou terénních a ambulantních i pobytových služeb odpovídajících potřebám a specifickým životním situacím osob se zdravotním postižením.</p>
Opatření č. 1.1	Navýšení kapacity chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním

<p>Popis opatření:</p>	<p>Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná v prostředí běžné domácnosti osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení nebo duševního onemocnění, které potřebují při každodenních činnostech individuální podporu. Sociální služba poskytuje tuto pomoc pouze v takové míře, kterou skutečně potřebují k začlenění se do běžného způsobu života. V Karviné je v současné době k dispozici 13 míst v Chráněném bydlení pro osoby s chronickým duševním onemocněním. Tato kapacita je dlouhodobě zcela naplněna a služba není schopna uspokojit zájemce, kteří jsou zařazení do pořadníku zájemců (v současné době je v pořadníku 7 osob). Jedná se především o zájemce, kterým potřebnou podporu poskytovali členové rodiny a pro svůj věk nebo zdravotní stav již tuto pomoc dále zajišťovat nemohou.</p> <p>Další skupinou jsou také zájemci o službu nacházející se na ubytovnách, v noclehárnách, azylových domech a na ulici, kde jim není a ani nemůže být, přes veškerou snahu sociálních pracovníků města, poskytována potřebná pomoc a podpora.</p> <p>Stávající služba CHB pro osoby s chronickým duševním onemocněním je kapacitně limitována z důvodu prostorových dispozic budovy a není tak schopna kapacitu služby v nejbližších letech rozšířit. Proto je potřeba hledat možnosti jiných vhodných prostor pro rozšíření služby, případně jiného poskytovatele služby chráněného bydlení.</p>
<p>Aktivity vedoucí k realizaci opatření:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vytipování vhodný prostor pro rozšíření služby. • Oslovení dalšího poskytovatele služby ve věci rozšíření kapacit na území Karviné • Průběžné mapování potřeb klientů s cílem vhodně a včas reagovat na změny.
<p>Dopady na cílovou skupinu:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uspokojení žadatelů o službu, zařazených do pořadníku zájemců – podpora a pomoc osobám pečujícím o zdravotně postižené
<p>Realizátoři:</p>	<p>poskytovatelé služeb chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním</p>
<p>Počet uživatelů:</p>	<p>dle mapování aktuálních potřeb</p>
<p>Předpokládané finanční náklady:</p>	<p>t. č. nejsou vyčísleny</p>
<p>Předpokládané zdroje:</p>	<p>t. č. nejsou vyčísleny</p>
<p>Opatření č. 1.2</p>	<p>Navýšení kapacity sociálně terapeutických dílen</p>
<p>Popis opatření:</p>	<p>Sociálně terapeutické dílny poskytují podporu osobám se zdravotním postižením, které vlivem svého postižení nejsou momentálně uplatnitelní na chráněném či otevřeném trhu práce. Služba tak napomáhá těmto lidem udržet pracovní návyky, uspokojit potřebu seberealizace, smysluplného trávení volného času, potřebu být užitečný, mít uplatnění, začlenit se (někam patřit), možnost sdílet zkušenost a předcházet sociální izolaci, která může mít za následek v některých případech zhoršení psychického stavu. Služba je poskytována dvěma cílovým skupinám: osobám s mentálním postižením (program D2) a osobám s duševním onemocněním (program D1).</p> <p>Program pro osoby s duševním onemocněním (program D1) je dlouhodobě personálně podhodnocen, kdy okamžitá kapacita tohoto programu (6 osob)</p>

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>je zajištěna pouze 0,8 úvazkem pracovníka v sociálních službách, čímž je program nucen odmítat nové zájemce z Karviné. Aby mohla služba pružně reagovat na poptávku zájemců, je potřeba navýšit úvazek pracovníka v sociálních službách (PvSS) v daném programu o 0,2 úvazku. Tímto bude možné navýšit okamžitou kapacitu programu D1 alespoň o 1 uživatele na 7 uživatelů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navýšení úvazku pracovníka v sociálních službách v programu D1 o 0,2 úvazku • Navýšení okamžité kapacity služby v programu D1 o 1 uživatele (ze současných 6 uživatelů na 7 uživatelů)
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - služba nebude nucena odmítat zájemce o službu z důvodu nedostatečnému personálnímu zajištění přímé péče
Počet uživatelů:	<p>Okamžitá kapacita obou programů po navýšení úvazku: 19 uživatelů, z toho:</p> <ul style="list-style-type: none"> - okamžitá kapacita programu D1 pro osoby s duševním onemocněním po navýšení úvazku pracovníka v sociálních službách (PvSS) o 0,2 úvazku: 7 uživatelů. - okamžitá kapacita programu D2 pro osoby s mentálním postižením: 12 uživatelů.
Předpokládané finanční náklady:	<p>Celkové osobní náklady za rok na PvSS (úvazek 0,2) činí 114.420 Kč. U plánovaného úvazku PvSS, který se vejde do 120% koridoru kapacity v síti, není nutná finanční deklarace obce. V případě nutnosti deklarace finanční spoluúčasti obce na oprávněné provozní ztrátě (OPZ) na navýšený úvazek bude postupováno dle platného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (SPRSS v MSK).</p>
Předpokládané zdroje:	<p>Statutární město Karviná, Moravskoslezský kraj, dotace</p>
Opatření č. 1.3	<p>Podpora transformace služby EUNIKA Karviná, sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením</p>
Popis opatření: Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>Sociálně aktivizační služba EUNIKA Karviná vznikla v roce 2019 a poskytuje zejména ambulantní službu dětem a mladým lidem od 3 do 20 let věku. Jedná se o relativně mladou sociální službu, jejíž začátky fungování znamenala pandemie Covid-19. Po jejím odeznění se ukázala větší potřeba podpory terénní formy služby, tedy sociální aktivizace dětí a mladých lidí v jejich přirozeném sociálním prostředí. Terénní forma služby velmi reálně zvýší časovou a místní dostupnost lidem se zdravotním postižením. V roce 2023 služba navýšila svou maximální kapacitu z 20 na 25 uživatelů, což s sebou nese potřebu navýšení úvazku pracovníka v přímé péči, konkrétně navýšení úvazku pracovníka v sociálních službách o 0,4 úvazku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navýšení úvazku pracovníka v sociálních službách (PvSS) o 0,4 úvazku
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení místní a časové dostupnosti sociální služby - zvýšení počtu nácviků integračních činností v přirozeném sociálním prostředí uživatelů - zkvalitnění podpory pečujícími osobám

Realizátoři:	Slezská diakonie, EUNIKA Karviná, sociálně aktivizační služba
Počet uživatelů:	25
Předpokládané finanční náklady:	Celkové osobní náklady za rok na PvSS (úvazek 0,4) činí 223.600 Kč. U plánovaného úvazku PvSS, který se vejde do 120% koridoru kapacity v síti, není nutná finanční deklarace obce. V případě nutnosti deklarace finanční spoluúčasti obce na oprávněné provozní ztrátě (OPZ) na navýšený úvazek bude postupováno dle platného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (SPRSS v MSK).
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná, Moravskoslezský kraj, dotace

Priorita č. 2	Podpora volnočasových aktivit pro osoby se zdravotním postižením nebo zdravotním omezením
Zdůvodnění:	Podstatnou a neméně významnou roli v seberealizaci a uchování dovedností a schopností zdravotně postiženého jedince hraje i způsob trávení jeho volného času. Hlavním cílem aktivizace či terapie je motivace uživatelů k činnostem, které pozitivně působí na organismus člověka jako na celek. Dobře naplnit volný čas a poznání několika druhů činností a oblastí života dává šanci lidem s handicapem se lépe začlenit do společnosti.
Opatření č. 2.1	Podpora spolků pro osoby se zdravotním postižením nebo zdravotním omezením
Popis opatření:	Spolky jsou nedílnou součástí sítě sociálních a návazných služeb, protože aktivizují své členy. Na území města Karviné působí spolky se zaměřením na osoby se zdravotním postižením nebo omezením. Prostřednictvím realizace zdravotních, sociálních a dalších aktivizačních programů se snaží pomoci hendikepovaným lidem zapojit se do běžného života a proborit tak pomyslné bariéry mezi osobami se ZP a širokou veřejností.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Podpora činností občanských sdružení zabývajících se problematikou zdravotního postižení či omezení v rámci dotačního programu města.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> posilování integrace osob se ZP do běžného společenského života předcházení sociálního vyloučení osob se ZP
Realizátoři:	spolky pro osoby se zdravotním postižením a zdravotním omezením
Počet uživatelů:	cca 500 členů a jejich rodinní příslušníci
Předpokládané finanční náklady:	cca 250.000 Kč (dotační program)
Předpokládané zdroje:	Statutární město Karviná

Priorita č. 3	Podpora mezioborové spolupráce v rámci sítě služeb
----------------------	---

Zdůvodnění:	Význam mezioborové péče spočívá v komplexním naplňování potřeb osob se zdravotním postižením. Neméně důležitý smysl mezioborové spolupráce spočívá v kvalitní práci sociálních pracovníků a ostatních pracovníků například v rámci multidisciplinárního týmu. Pro fungující síť je zapotřebí vzájemného poznání, zjištění svých možností, nastavení kompetencí a limitů tak, aby se například některé poskytované služby nepřekrývaly, byly dostupné a poskytované včas a vhodným způsobem.
Opatření č. 3.1	Zachování a rozšiřování mezioborových platform a multidisciplinárních týmů
Popis opatření:	Cílem opatření jsou pravidelná setkávání za účelem posilování vzájemné spolupráce a zvýšení povědomí o rolích ostatních aktérů, diskuse k doplnění či nahrazení chybějících služeb a možností reagovat bezprostředně na měnící se potřeby specifických skupin zdravotně postižených občanů.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Uskutečnění alespoň 1x ročně společného (mezioborové) setkání aktérů sítě v oblasti péče o zdravotně postižené. • Vytvoření mezioborové platformy pro nastavení a sjednocení metodiky při provádění sociálního šetření u zájemců o pobytové sociální služby (sociální pracovníci města, nemocnic, terénních služeb, pobytových služeb). • Zachování podskupiny komunitního plánování pro osoby s duševním onemocněním.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - zefektivnění péče, podpory a pomoci ve prospěch zdravotně postižených osob - možnost včasné a kompetentní pomoci při řešení obtížných životních situací zdravotně postižených
Realizátoři:	Statutární město Karviná, poskytovatelé služeb pro osoby se zdravotním postižením, zdravotně sociální pracovníci nemocnic a další aktéři sítě v oblasti péče o ZP
Počet uživatelů:	t. č. nelze určit
Předpokládané finanční náklady:	nelze v současné době vyčíslit
Předpokládané zdroje:	nelze v současné době určit

Priorita č. 4	Snížení komunikačních bariér pro osoby se sluchovým postižením
Zdůvodnění:	Pro osoby se sluchovým postižením (dále jen SP) je přístup k informacím velmi ztížen, mnohdy omezen. Informace jsou zpravidla předávány pouze zvukově, kdy člověk se SP tyto informace neslyší, případně takovou formou, že jsou pro ně nesrozumitelné. Pro odstraňování komunikační a informační bariéry u osob se SP je důležitý simultánní přepis mluvené řeči (služba, při které je mluvená řeč převáděna do písemné podoby v reálném čase) a jeho promítání na PC nebo na plátno, což je vhodné zejména pro lidi nedoslýchavé a ohluchlé, kteří plně chápou psaný text. Je potřeba zajistit, aby osoby se SP plně porozuměli obsahu řečeného. U osob neslyšících a prelingválně ohluchlých (člověk s vrozenou poruchou sluchu, nebo který

	přišel o sluch před dosažením věku, kdy si osvojil řeč), které nerozumí psanému textu, je důležité zajistit tlumočení do jejich mateřského jazyka, aby plně porozuměli obsahu sdělovaných informací.
Opatření č. 4.1	Podpora edukace veřejných institucí o možnostech komunikace s osobami se sluchovým postižením
Popis opatření:	I přes zavedené digitální informační technologie je dosud potřebné získávat informace i osobním kontaktem s pracovníky různých institucí a většina jich není na komunikaci s osobami se SP připravena, neznají zásady komunikace s těmito lidmi. Osoba se SP se není schopna na úřad dovolat, musí využít e-mailovou komunikaci. Některé instituce však e-mailové kontakty neuvádějí a neuvádějí ani agendu, kterou ta či ona, osoba vyřizuje. Mnohé webové stránky jsou nepřehledné, informace jsou pro neslyšící, kteří plně nechápou psaný text nesrozumitelné, nedokáže se v nich orientovat. Cílem opatření je nabídnout a realizovat vzdělávací i osvětové akce pro pracovníky různých institucí k získání komunikačních dovedností a kompetencí a zajistit tak bezbariérovou komunikaci s osobami se sluchovým postižením.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Nabídka přednášek v rozsahu 1-2 hodin, s účastí osob se SP, pod názvem „Vzdělávací workshopy“, cílené na pracovníky různých úřadů, institucí, nemocnic atd.. Lektor s hostem dorazí přímo do instituce (např. v rámci vzdělávání úředníků). • Nabídka „Kurzu základů odezírání“ - webinar, k získání dovedností, jak komunikovat s osobou nedoslýchavou, ohluchlou. • Nabídka „Kurzu základů znakového jazyka“, s cílem, jak komunikovat s osobou prelingválně neslyšící, těžce nedoslýchavou komunikující v českém znakovém jazyce.
Dopady na cílovou skupinu:	<ul style="list-style-type: none"> - změna přístupu k osobám se SP, zvýšení kvality institucí - zvýšení kompetencí proškolených pracovníků, v rámci komunikace s osobu se SP, kterým to přinese respekt, porozumění, lepší kvalitu života.
Realizátoři:	Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé, o.p.s.
Počet uživatelů:	t.č. nelze určit
Předpokládané finanční náklady:	t.č. nelze určit
Předpokládané zdroje:	Poskytovatelé služeb pro neslyšící a nedoslýchavé, Statutární město Karviná